

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Hany Veberové a soudců Mgr. Marka Bedřicha a JUDr. Jitky Hroudové ve věci

žalobce: **Česká pošta, s.p.**, IČO 471 14 983
sídlem Politických vězňů 909/4, Praha 1

proti
žalovanému: **Český telekomunikační úřad**
sídlem Sokolovská 219, Praha 9

o žalobě proti rozhodnutí předsedy Rady Českého telekomunikačního úřadu ze dne 27. 6. 2018, č.j. ČTÚ-70 082/2017-603

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Žaloba

1. Žalobce se žalobou, podanou u Městského soudu v Praze, domáhal přezkoumání a zrušení rozhodnutí předsedy Rady Českého telekomunikačního úřadu (dále jen „předseda Rady ČTÚ“) ze dne 27. 6. 2018, č.j. ČTÚ-70 082/2017-603 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým snížil výši pokuty uložené Českým telekomunikačním úřadem jakožto správním orgánem I. stupně a ve zbytku potvrdil rozhodnutí správního orgánu I.stupně ze dne 21. 9. 2017, č.j. ČTÚ-70 082/2017-603 (dále jen „rozhodnutí I. stupně“), kterým byl žalobce shledán vinným ze správního deliktu podle ust. § 37a odst. 2 písm. e) zákona č. 29/2000 Sb., o poštovních službách a o změně některých zákonů (zákon o poštovních službách), ve znění účinném do 29. 8. 2019 (dále jen „zákon o poštovních službách“). Žalobce navrhl zrušení také rozhodnutí I.stupně a uložení žalovanému povinnost nahradit žalobci náklady řízení.
2. Žalobce v žalobě zrekapituloval průběh řízení před správním orgánem a uvedl, že napadené rozhodnutí je nesprávné a nezákonné. Dle jeho názoru sankcionované jednání nenaplnilo objektivní stránku správního deliktu. Objektivní stránkou správního deliktu dle § 37a odst. 2 písm. e) zákona o poštovních službách je zacházení s poštovní zásilkou v rozporu s § 7 odst. 1 téhož zákona, kdy dle posledně jmenovaného ustanovení může provozovatel s poštovní zásilkou zacházet jen v nezbytné míře a jen takovým způsobem, který je součástí poskytování poštovní služby. Žalobce z důvodové zprávy dovodil, že hlediskem pro rozlišování jednání souladného a nesouladného s ust. § 7 odst. 1 zákona o poštovních službách je účel tohoto jednání a že úmyslem zákonodárce bylo zabránit tomu, aby provozovatel využíval svěřené poštovní zásilky pro jiné účely, než je poskytování poštovní služby. Předmětná zásilka nebyla ze strany žalobce využita k ničemu jinému, než je poskytnutí poštovní služby, žalobce svým jednáním poskytoval poštovní službu. Tím se vytýkané jednání liší od příkladů deliktního jednání, kdy použitím zásilky pro vlastní potřebu (např. jako těžítka nebo na vypodložení kývajícího se stolu) není ani objektivně, ani subjektivně poskytována poštovní služba.
3. Předseda Rady ČTÚ směřuje porušení ust. § 7 odst. 1 zákona o poštovních službách jakožto zacházení se zásilkou nad obecný rámec poštovní služby (poštovní podání, třídění a přeprava zásilek a dodání zásilky příjemci případně vrácení odesílateli) s porušením poštovní smlouvy, kdy dochází k nedodržení konkrétních sjednaných parametrů služby, stále se však jedná o poskytování poštovní služby. Vrácení poštovní zásilky jejímu odesílateli namísto toho, aby byla zásilka po uplynutí úložní doby vhozena do domovní schránky adresáta, nenaplní objektivní stránku správního deliktu dle § 37a odst. 2 písm. e) zákona o poštovních službách, neboť účelem takového jednání je poskytnutí poštovní služby, tedy nejedná se o zacházení s poštovní zásilkou způsobem, který není součástí poskytování poštovní služby v obecném smyslu.
4. Jako další žalobce namítl, že závěr o přičitatelnosti jednání žalobcova zaměstnance žalobci nebyl řádně odůvodněn. Předseda Rady ČTÚ v napadeném rozhodnutí cituje dvě soudní rozhodnutí a v nich obsažená kritéria přičitatelnosti jednání zaměstnance jeho zaměstnavateli-právnícké osobě, tedy existenci místní, časové a věcné vazby k činnosti právnícké osoby či skutečnost, zda zaměstnanec svou činností sledoval z objektivního i subjektivního hlediska plnění svých pracovních úkolů nebo výlučně uspokojování svých zájmů či potřeb. Předseda Rady ČTÚ tato kritéria na projednávaný případ neaplikoval, nijak se nezabýval motivací zaměstnance, který v rozporu s vnitřními předpisy zaměstnavatele, které stanoví postup práce u zásilek s dispozicí „nevracet, vložit do schránky“, rozhodl o vrácení předmětné zásilky zpět jejímu odesílateli namísto toho, aby

byla zásilka vložena do domovní schránky adresáta. Předseda Rady ČTÚ se nezabýval otázkou, co zaměstnanec žalobce tímto chováním sledoval, zda splnění svých pracovních úkolů nebo vlastní zájmy, např. ulehčení si práce. Napadené rozhodnutí je tak v příslušné části nepřezkoumatelné.

Vyjádření žalovaného

5. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že trvá na tom, že žalobce zacházel s poštovní zásilkou způsobem, který není součástí poskytování poštovní služby, tj. jednal v rozporu s uzavřenou poštovní smlouvou, když změnil způsob dodání předmětné poštovní zásilky. Popsaným jednáním byla naplněna objektivní stránka správního deliktu dle § 37a odst. 2 písm. e) zákona o poštovních službách. Odkaz žalobce na důvodovou zprávu je účelový. Možnost provozovatele zacházet s poštovní zásilkou je vždy vymezena konkrétní poštovní smlouvou, a pokud žalobce nedodal zásilku sjednaným způsobem, dopustil se správního deliktu. Odkaz žalobce na důvodovou zprávu, resp. pasáž týkající se zacházení se zásilkou „jen v rámci účelu dodání“, nepovažuje za přílehlavý, neboť právě vzhledem k výše uvedenému textu je onen „účel“ je sice dodání, ale za konkrétně sjednaných podmínek, k čemuž v předmětném případě nedošlo.
6. Žalovaný napadené rozhodnutí odůvodnil dostatečným způsobem. Je pravdou, že citoval ze dvou soudních rozhodnutí, k nimž uvedl, že vzhledem k okolnostem posuzovaného případu je zjevné, že jednání zaměstnance žalobce nemůže být excesem. Žalobce provádí svou činnost prostřednictvím svých zaměstnanců a pokud by měl žalovaný každé standardní porušení povinnosti zaměstnance klasifikovat jako exces zaměstnance, nemohl by být žalobce fakticky odpovědný za žádný ze v zákoně o poštovních službách uvedených deliktů/přestupků. V souvislosti s druhým z citovaných soudních rozhodnutí v napadeném rozhodnutí zdůraznil větu: „byla-li škoda způsobena při činnosti, kterou škůdce, byť v pracovním či služebním poměru, sledoval výlučně uspokojování svých zájmů či potřeb, jedná se o tzv. exces, a v takovém případě odpovídá za škodu přímo sám“. K tomu pak uvedl, že o takový případ však v žádném případě nešlo, neboť zaměstnanec žalobce plnil, byť vadně, úkoly vyplývající z pracovního poměru.
7. Žalovaný zdůraznil, že předmětné jednání zaměstnance žalobce skutečně nelze považovat za exces, tj. za vybočení z mezí plnění pracovních úkolů. Aby se jednalo o exces zaměstnance, muselo by nepochybně dojít k pochybení zaměstnance, který by svým jednáním naprosto a bezprecedentně vybočil z mezí své běžné činnosti. V době spáchání skutku jednal doručovatel jako zaměstnanec žalobce, kterému byla mj. svěřena předmětná poštovní zásilka k dodání podle uzavřené poštovní smlouvy. Jednání zaměstnance tak v žádném případě nemohlo postrádat místní, časový a věcný vztah k plnění pracovní úkolů nebo úkolů souvisejících, a proto je sankcionované jednání přičitatelné žalobci. Tato skutková okolnost je zcela zjevná ze samotného skutku, potažmo z odůvodnění napadeného rozhodnutí.

Obsah spisu

8. Z obsahu spisového materiálu vyplývá, že žalovanému byl dne 14. 8. 2013 doručen podnět k zahájení správního řízení s žalobcem. Podatel uvedl, že dne 8. 7. 2013 vhodil žalobce do jeho domovní schránky výzvu k vyzvednutí doporučené zásilky č. RR200508014CZ

podané u pošty 252 42 Jesenice u Prahy. Jednalo se o doporučenou zásilku obsahující správní písemnost. Podatel si zásilku do 10 dní nevyzvedl, proto měla být zásilka vhozena do jeho domovní schránky, žalobce tak ale neučinil. Dne 23. 7. 2013 podatel záadu reklamoval u České pošty Praha 3. Pracovnice žalobce zjistila, že zásilka byla dne 19. 7. 2013 vrácena zpět odesílateli jako nedoručitelná. Žalobce tvrdil, že zásilka nebyla označena „Nevracet, vložit do schránky“. Na dotaz podatele odesílatel dotčené zásilky - Obecní úřad Jesenice - sdělil, že zásilka takto označena byla a záadu také reklamoval. Dne 6. 8. 2013 žalobce dodatečně vložil původní zásilku do domovní schránky podatele. Žalobce ale do předtisku na obálce neuvedla, kdy byla zásilka vhozena. V důsledku záady se obsah písemnosti (jednalo se o rozhodnutí ve správním řízení, jehož byl podatel účastníkem) dostal do rukou podatele až se zpožděním 18 dnů. Ze záznamu o místním šetření č. 1404-276-00/1M vyplývá, že dne 23. 4. 2014 bylo provedeno místní šetření na adrese podatele podnětu a bylo zjištěno, že zvonek je označen příjmením, domovní schránky jsou ve dvoře za uzamčenými dveřmi.

9. Český telekomunikační úřad jakožto správní orgán I. stupně vydal dne 17. 4. 2014 příkaz čj. ČTÚ-20 673/2014-631/I. - RoK, kterým ve výroku I. rozhodl tak, že se žalobce dopustil správního deliktu podle § 37a odst. 3 písm. a) zákona o poštovních službách tím, že porušil poštovní povinnost podle § 33 odst. 1 písm. a) téhož zákona, když doporučenou zásilku č. RR200508014CZ s poznámkou „Nevracet, vložit do schránky“ dne 19. 7. 2013 vrátil odesílateli, namísto vložení do domovní schránky adresáta. Ve výroku II. správní orgán uložil žalobci povinnost zaplatit za výše uvedený delikt pokutu ve výši 2.000 Kč. Proti příkazu podal žalobce v zákonné lhůtě odpor.
10. Dne 11. 11. 2014 vydal Český telekomunikační úřad jakožto správní orgán I. stupně rozhodnutí čj. ČTÚ-20 673/2014-631/V. – RoK, kterým ve výroku I. rozhodl tak, že žalobce se dopustil správního deliktu podle § 37a odst. 3 písm. a) zákona o poštovních službách tím, že v rozporu s § 33 odst. 1 písm. a) téhož zákona, po uplynutí úložní doby dne 19. 7. 2013 nedodal zásilku č. RR200508014CZ do místa uvedeného v adrese na poštovní zásilce způsobem vložení do označené domovní schránky adresáta, nýbrž ji vrátil zpět na adresu odesílatele. Ve výroku II. uložil správní orgán I. stupně žalobci povinnost zaplatit za tento správní delikt pokutu ve výši 2.000 Kč a výrokem III. mu uložil povinnost zaplatit paušální náhradu nákladů řízení ve výši 1.000 Kč. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce v zákonné lhůtě rozklad. Předseda Rady ČTÚ vydal dne 21. 12. 2015 rozhodnutí čj. ČTÚ-71 194/014-603, kterým napadené rozhodnutí správního orgánu I. stupně zrušil a věc vrátil správnímu orgánu I. stupně k novému projednání.
11. Přípisem žalovaného ze dne 10. 3. 2017 byl žalobce vyrozuměn o novém projednání. Přípisem žalovaného ze dne 1. 6. 2017 byl žalobce vyrozuměn o změně právní kvalifikace předmětného skutku na porušení ust. § 37a odst. 2 písm. e) zákona o poštovních službách (zacházení s poštovní zásilkou nebo poukázanou peněžní částkou v rozporu s § 7 odst. 1).
12. Dne 21. 9. 2017 Český telekomunikační úřad jakožto správní orgán I. stupně vydal rozhodnutí v I. stupni čj. ČTÚ-20 673/2014-631/GaR, kterým ve výroku I. rozhodl tak, že žalobce se dopustil správního deliktu podle § 37a odst. 2 písm. e) zákona o poštovních službách tím, že v rozporu s § 7 odst. 1 téhož zákona jako poštovní provozovatel manipuloval s poštovní zásilkou č. RR200508014CZ nad nezbytnou míru a takovým způsobem, který nebyl součástí poskytování poštovní služby, a to tak, že svévolně změnil způsob dodání poštovní zásilky tím, že dne 19. 7. 2013 vrátil zásilku při zvolené dispozici „nevracet, vložit do schránky“ po skončení úložní doby zpět odesílateli, i když odesílatel o

takovou změnu nepožádal. Ve výroku II. uložil žalobci povinnost zaplatit za tento správní delikt pokutu ve výši 5.000 Kč a výrokem III. mu uložil povinnost zaplatit paušální náhradu nákladů řízení ve výši 1.000 Kč.

13. V rozhodnutí I. stupně dospěl správní orgán k závěru, že žalobce zacházel se zásilkou nad nezbytnou míru a takovým způsobem, který nebyl součástí poskytování poštovní služby a porušil tímto jednáním § 7 odst. 1 zákona o poštovních službách. Za nezbytnou míru pokládá správní orgán takový postup provozovatele, který vede výhradně k dosažení splnění závazku z uzavřené poštovní smlouvy. Žalobce tak zacházel se zásilkou mimo sjednaný rámec, který nebyl součástí poskytované a sjednané poštovní smlouvy, čímž došlo k naplnění znaků skutkové podstaty správního deliktu dle § 37 a odst. 2 písm. e) zákona o poštovních službách. Ačkoliv se jednalo v daném případě o jednu zásilku, uvedené jednání naplňuje minimální hranici typové nebezpečnosti a je tudíž způsobilé být správním deliktem. V tomto případě byla shledána (a to nemalá) míra společenské škodlivosti jednání žalobce, když účastník řízení nedodal poštovní zásilku na základě uzavřené poštovní smlouvy do sféry adresáta, a svévolně a v rozporu s dispozicí odesílatele ji vrátil odesílateli. Žalobce nese plnou odpovědnost za spáchání správního deliktu, neboť neprokázal, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil v souladu s § 37 odst. 2 písm. e) zákona o poštovních službách. Odpovědnost za správní delikt vznikla porušením právní povinnosti při činnosti právnické osoby jako provozovatele poskytujícího poštovní služby, a to jednáním jejího zaměstnance. Pokud zaměstnanec nedodržel pracovní (technologický) postup stanovený poštovním provozovatelem, jde tato zjištěná skutečnost k tíži provozovatele a nezabývá jej odpovědnosti za spáchání správního deliktu.
14. Proti rozhodnutí I. stupně podal žalobce dne 10. 10. 2017 rozklad, ve kterém uvedl, že není odpovědný za excesivní jednání zaměstnance, že jednání zaměstnance nenaplnilo skutkovou podstatu správního deliktu dle § 37a odst. 2 písm. e) zákona o poštovních službách a že vytýkaným jednáním nebyla naplněna ani materiální stránka správního deliktu, neboť míra společenské škodlivosti je minimální.
15. O tomto rozkladu rozhodl předseda Rady českého telekomunikačního úřadu napadeným rozhodnutím. Předseda Rady ČTÚ v napadeném rozhodnutí uvedl, že mu byl doručen podnět k zahájení řízení, ve kterém podatel uvedl, že dne 8. 7. 2013 Česká pošta vhodila do jeho domovní schránky výzvu k vyzvednutí doporučené zásilky. Jednalo se o doporučenou zásilku obsahující správní písemnost. Podatel si zásilku do 10 dní nevyzvedl, proto měla být zásilka vhozena do jeho domovní schránky v souladu se správním řádem a textem zanechané výzvy. Česká pošta tak neučinila. Dne 23. 7. 2013 podatel záadu reklamoval u České pošty Praha 3. Česká pošta zjistila, že zásilka byla dne 19. 7. 2013 vrácena zpět odesílateli jako nedoručitelná. Dle tvrzení České pošty zásilka nebyla označena „Nevracet, vložit do schránky“. Na dotaz podatele odesílatel dotčené zásilky sdělil, že zásilka takto označena byla a záadu reklamoval. Dne 6. 8. 2013 Česká pošta vložila zásilku do domovní schránky podatele. Česká pošta ale do předtisku na obálce neuvedla, kdy byla zásilka vhozena. Dále předseda Rady ČTÚ v napadeném rozhodnutí podrobně popsal průběh správního řízení.
16. Předseda Rady ČTÚ dospěl k závěru, že žalobce svévolně změnil způsob dodání předmětné poštovní zásilky, a to tím způsobem, že po uplynutí úložní doby (10 dní) zásilku navzdory zvolené dispozici „nevracet, vložit do schránky“ vrátil dne 19. 7. 2013 zpět odesílateli (Městskému úřadu v Jesenici). K uvedenému jednání došlo za situace, kdy

adresát měl veřejně přístupnou a řádně označenou domovní schránku. Žalobce tak zacházel se zásilkou v rozporu s uzavřenou poštovní smlouvou, čímž došlo k naplnění znaků skutkové podstaty správního deliktu dle § 37a odst. 2 písm. e) zákona o poštovních službách. Žalobce nakládal s poštovní zásilkou nad nezbytnou míru a takovým způsobem, který nebyl součástí poskytování poštovní služby, a dopustil se porušení ust. § 7 odst. 1 zákona o poštovních službách. Z rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 10. 2017, sp.zn. 9 As 213/2016-60, předseda Rady ČTÚ dospěl k závěru, že vadné plnění povinností zaměstnance, kterého se tento dopustil tím, že postupoval v rozporu s uzavřenou smlouvou mezi jeho zaměstnavatelem a odesílatelem, zjevně nemůže být excesem zaměstnance, jak žalobce uvádí. Žalobce provádí svou činnost prostřednictvím svých zaměstnanců, a pokud by měl správní orgán každé standardní porušení povinnosti zaměstnance klasifikovat jako exces zaměstnance, nemohl by v extrémním případě a s tímto výkladem být žalobce fakticky odpovědný za žádný ze, v zákoně o poštovních službách uvedených, správních deliktů/přestupků. V této souvislosti předseda Rady ČTÚ též citoval rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 18. 5. 2006, sp. zn. 25 Cdo 670/2005. Dále uvedl, že ust. § 7 odst. 1 zákona o poštovních službách skutečně nemíří na každé nesplnění poštovní smlouvy, resp. některého z jejích parametrů. V uvedeném případě se však jedná o porušení závažnější, neboť došlo k vrácení zásilky zpět odesílateli, což adresáta zásilky v uvedeném případě ochudilo na jeho právech. Jedná se o obdobnou situaci jako např. doručení zásilky jiné osobě. Jednáním žalobce tak došlo k zásahu do zákonem chráněného zájmu, neboť důvodem pro úpravu řádného poskytování poštovních služeb je právě zajištění doručení zásilky (osobním převzetím nebo vhozením do schránky). Zásilka byla vrácena zpět, čímž bylo adresátovi znemožněno seznámit se s jejím obsahem. Jednání žalobce přesahuje meze „běžného“ vadného poskytnutí poštovní služby jako např. doručení zásilky v jiném časovém období než smluveném atp.

Posouzení soudem

17. Městský soud v Praze přezkoumal na základě žaloby napadené rozhodnutí z hlediska námitek v žalobě uvedených, neboť jejich rozsahem je soud vázán, při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí (§ 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů - dále jen „s.ř.s.“). Podle § 51 odst. 1 s.ř.s. rozhodl soud bez jednání, když účastníci nevyjádřili s takovým postupem výslovný nesouhlas, má se tedy za to, že s rozhodnutím bez nařízení jednání souhlasí.
18. Dle § 1 odst. 2 zákona o poštovních službách je poštovní službou činnost prováděná podle poštovní smlouvy a za podmínek stanovených tímto zákonem. Poštovní služba zpravidla zahrnuje poštovní podání, třídění a přepravu poštovní zásilky prostřednictvím poštovní sítě a je prováděna za účelem dodání poštovní zásilky příjemci. Za poštovní službu se považuje i dodání poukázané peněžní částky.
19. Dle § 5 odst. 1 zákona o poštovních službách se poštovní smlouvou provozovatel zavazuje odesílateli, že dodá poštovní zásilku nebo peněžní částku z místa poštovního podání sjednaným způsobem příjemci do místa uvedeného v adrese, a odesílatel se zavazuje, není-li sjednáno jinak, uhradit provozovateli dohodnutou cenu. Za poštovní smlouvu se považuje jakákoliv smlouva, jejímž předmětem je poskytnutí poštovní služby.

20. Dle § 7 odst. 1 zákona o poštovních službách právo nakládat s poštovní zásilkou nebo poukázanou peněžní částkou má až do jejího dodání jen odesílatel; provozovatel může s poštovní zásilkou nebo poukázanou peněžní částkou zacházet jen v nezbytné míře a jen takovým způsobem, který je součástí poskytování poštovní služby.
21. Dle § 37a odst. 2 písm. e) zákona o poštovních službách se provozovatel dopustí přestupku tím, že zachází s poštovní zásilkou nebo poukázanou peněžní částkou v rozporu s § 7 odst. 1.
22. Dle čl. 32 odst. 3 Poštovních podmínek-Základní poštovní služby (dále jen „poštovní podmínky“) jestliže odesílatel uvedl na doporučenou zásilku poznámku „Nevracet, vložit do schránky“ nebo použil zvláštní obálku podle čl. 17 odst. 4, která má zelený pruh, přičemž současně neuvedl poznámku „Nevkládat do schránky“ nebo „S vyloučením vložení do schránky“, podnik poštovní zásilku, kterou se nepodařilo dodat některým ze způsobů podle čl. 25 odst. 2, 4, 5, 7, 10, 16, 17, 18, 19 nebo 23 nebo podle čl. 26 odst. 2, 3, 9, 10, 11, 12 nebo 16 namísto jejího vrácení odesílateli vloží do domovní schránky, poštovní přihrádky nebo dodávací schránky adresáta; na poštovní zásilku přitom uvede, kdy byla do domovní schránky, poštovní přihrádky nebo dodávací schránky adresáta vložena. V případech podle čl. 25 odst. 18 a čl. 26 odst. 11 však podnik postupuje způsobem podle předchozí věty jen tehdy, má-li adresát zřízení poštovní přihrádky. Za domovní schránku adresáta se považuje domovní schránka podle čl. 24 odst. 2 a 3. Není-li to však možné, podnik poštovní zásilku vrátí odesílateli. Je-li k poštovní zásilce připojeno poučení o právních důsledcích, podnik je předá adresátovi společně s poštovní zásilkou.
23. Žalobce namítá, že nedošlo k naplnění objektivní stránky správního deliktu, kdy hlediskem rozlišování souladného a nesouladného jednání s § 7 odst. 1 zákona o poštovních službách je účel jednání a to poskytnutí poštovní služby. Dle § 7 odst. 1 zákona o poštovních službách může provozovatel s poštovní zásilkou zacházet jen v nezbytné míře a jen takovým způsobem, který je součástí poskytování poštovní služby. Klíčovou otázkou v posuzované věci je vyložení pojmu poštovní služba, resp. co ještě spadá pod právo provozovatele zacházet s poštovní zásilkou. Soud zdůrazňuje, že poskytování poštovních služeb ve smyslu zákona o poštovních službách je postaveno na smluvním základě, neboť poštovní služba je definována jako činnost prováděná podle poštovní smlouvy a za podmínek stanovených tímto zákonem (§ 1 odst. 2 zákona o poštovních službách). Ke stejnému závěru dospěl také Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 23. 8. 2017, č.j. 2 As 51/2017 - 54, ve kterém dále uvádí, že: *„K uzavření poštovní smlouvy zpravidla dochází zjednodušeným právním jednáním – podáním na poště (u poštovních zásilek vhazovaných do poštovních schránek k uzavření může dojít dokonce bez přímého kontaktu mezi oběma stranami právního vztahu), a proto se způsob uzavření smlouvy i obsah právního vztahu vzniklého na jejím základě v obecných rysech řídí zákonem o poštovních službách a v podrobnostech poštovními podmínkami, jež mají být přístupny v každé provozovně poskytovatele poštovních služeb a rovněž způsobem umožňujícím dálkový přístup (viz zejména § 4 a § 6 zákona o poštovních službách a důvodovou zprávu k těmto ustanovením).“*
24. Obecně právo zacházet a nakládat s poštovní zásilkou je nutné chápat spíše širěji, kdy tento pojem zahrnuje i právo rozhodovat o osudu této zásilky, například v podobě změny adresáta nebo adresy k doručení nebo i vrácení zásilky. Právo provozovatele poštovních služeb nakládat s poštovní zásilkou je ze zákona omezeno na úkony nezbytné k poskytnutí poštovní služby a jen takovým způsobem, který je součástí poskytování poštovní služby. Postup poskytovatele poštovní služby v souladu s § 7 odst. 1 zákona o poštovních službách

je nutné vykládat nejenom jako postup v souladu s účelem obecně poskytnout službu, ale musí se jednat o postup v souladu s konkrétní poskytovanou poštovní službou, která je konkretizována poštovní smlouvou. Poskytovatel poštovní služby musí se zásilkou zacházet pouze v nezbytné míře tak, aby byla poskytnuta poštovní služba ne jakákoliv, ale aby byla poskytnuta konkrétní služba, kterou odesílatel dle poštovní smlouvy požadoval.

25. Žalobce po uplynutí úložní doby vrátil poštovní zásilku odesílateli, přestože byla na zásilce poznámka „nevracet, vložit do schránky“ a fakticky bylo možno zásilku do schránky adresáta vložit. Touto poznámkou odesílatel dostatečně projevil svou vůli, jak si přeje, aby žalobce se zásilkou nakládal a doručoval ji. Žalobce tak svým jednáním ze své vůle změnil způsob doručení zásilky v rozporu s tím, co požadovat odesílatel. Postup žalobce nesleduje účel poštovní služby tak, jak si strany ujednaly poštovní smlouvou, naopak je s tímto účelem v rozporu a brání jeho naplnění, a proto se nemůže jednat o zacházení se zásilkou, které je součástí poskytování poštovní služby. Výklad ustanovení § 7 odst. 1 zákona o poštovních službách, který žalobce v rámci první žalobní námitky přdestřel a podle něhož tedy součástí poskytování poštovní služby je i chybné vrácení zásilky odesílateli (čímž byl změněn způsob doručení a poskytnuta tak i jiná poštovní služba) je proto contra legem.
26. Argument žalobce, že jediným kritériem pro posouzení, zda je jednání souladné s § 7 odst. 1 zákona o poštovních službách, je účel jednání, považuje soud za chybný. Je samozřejmě pravdou, že provozovatel by měl primárně postupovat v souladu s účelem poskytnutí poštovní služby a nelze na každé drobné odchýlení se od poštovní smlouvy pohlížet jako na porušení § 7 odst. 1 zákona o poštovních službách. To ale neznamená, že by provozovatel nebyl zavázán výše uvedenými ustanoveními a nemusel se při naplňování účelu dodání zásilky řídit zákonem a poštovní smlouvou, jelikož jediné, co ho zavazuje je účel poskytnutí poštovní služby. V opačném případě bychom museli dospět ad absurdum k závěru, že provozovatel může například doručit zásilku na jinou, než požadovanou adresu, protože zjistí, že na ní adresáta zastihne, také článek čl. 32 odst. 3 poštovních podmínek by postrádal význam, protože by se provozovatel nemusel poznámkou „Nevracet, vložit do schránky“ vůbec řídit a mohl by v souladu s účelem poskytování poštovní služby zásilky automaticky vracet odesílateli a o vložení do schránky adresáta se ani nepokoušet. Tento benevolentní výklad, na základě kterého by mohl provozovatel činit se zásilkou téměř cokoliv, pokud by to podřadil pod účel poskytnutí služby, by pak mohl mít velmi zásadní negativní dopad na odesílatele i adresáty zásilek. Tento výklad by popřel smluvní základ poskytování poštovních služeb.
27. Skutková podstata přestupku podle § 37a odst. 2 písm. e) ZPS dopadá na situace, kdy provozovatel poštovních služeb při zacházení se zásilkou překročí rozsah svého oprávnění, nebo zachází s poštovní zásilkou tak, že umožní nakládání s poštovní zásilkou v rozporu s poštovní smlouvou nebo bez zákonného zmocnění jiné osobě než odesílateli. Soud nadto upozorňuje, že přestupek podle § 37a odst. 2 písm. e) zákona o poštovních službách je odpovědností objektivní; jedná se o odpovědnost za následek, tj. bez ohledu na zavinění. Zkoumá se tedy naplnění obligatorních znaků objektivní stránky skutkové podstaty tohoto správního deliktu, tj. jednání, následek a příčinná souvislost mezi nimi. Tyto znaky byly v projednávané věci naplněny. Porušení poštovní smlouvy ve zde dotčeném případě neznamenovalo nedodržení méně podstatné povinnosti, která se neprojevila v právech odesílatele nebo adresáta. Naopak změna doručení zásilky, kterou došlo fakticky ke změně adresáta, mohla mít velký vliv na práva původního adresáta, kterému nebyla zásilka

vhozena do schránky. Je tak nutno aprobovat závěr žalovaného, že jednáním žalobce došlo k naplnění skutkové podstaty správního deliktu podle § 37a odst. 2 písm. e) zákona o poštovních službách.

28. Další námitkou žalobce bylo tvrzení, že předseda Rady ČTÚ neodůvodnil dostatečně svůj závěr o přičitatelnosti jednání zaměstnance žalobci, nezabýval se motivací zaměstnance, ani otázkou, co zaměstnanec takovým jednáním sledoval. Soud konstatuje, že předseda Rady ČTÚ se v napadeném rozhodnutí námitkou přičitatelnosti jednání žalobci věnoval dostatečně a svůj závěr také dostatečně odůvodnil. Není pravdou, že by pouze citoval soudní rozhodnutí a kritéria z těchto rozhodnutí neaplikoval. Napadený rozsudek je nutné chápat jako jeden celek a nelze z něj některé části vylučovat. Předseda Rady ČTÚ v napadeném rozhodnutí podrobně rozebírá celý průběh a vývoj správního řízení, stejně tak v napadeném rozhodnutí popsal skutkový stav věci. V části odůvodnění poté opravdu cituje relevantní části přílehlavých soudních rozhodnutí, v rámci kterých nejdůležitější body v textu zvýraznil. Po citaci těchto rozhodnutí a objasnění teoretického základu věci poté tato zjištění aplikoval na daný skutkový stav. Je pravdou, že předseda Rady ČTÚ v odůvodnění znovu neopakuje skutkový stav a vývoj věci, ale ten je z rozhodnutí patrný a je zřejmé, o jaká zjištění své rozhodnutí opírá a jeho závěry z celého rozhodnutí logicky vyplývají. Je pravdou, že předseda Rady ČTÚ podrobněji nerozebírá zda k porušení právních povinností došlo v souvislosti s místní, časovou a věcnou vazbou k činnosti právnické osoby, jak uvádí Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 3. 10. 2017, č.j. 9 As 213/2016 – 60, ale soud má za to, že v dané věci s ohledem na skutkový stav nezpůsobuje absence podrobnějšího zkoumání a rozebírání situace nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Z napadeného rozhodnutí je patrné, že žalovaný vzal tato kritéria dostatečně v potaz, zabýval se také otázkou případného excesu a dospěl ke správnému závěru, že jednání zaměstnance v tomto případě přičitatelné bylo.
29. Je nutno uvést, že v citovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 10. 2017, č.j. 9 As 213/2016 – 60, Nejvyšší správní soud poukázal na to, že: „(...) *obecně není nutné dokazovat neexistenci excesivního jednání, jelikož se naopak neexistence excesu presumuje (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 3. 6. 2017, sp. zn. 25 Cdo 796/2017).*“ A dále, že: „(...) *pro uznání právnické osoby odpovědné za protiprávní čin není nutné za všech okolností zjistit konkrétní fyzickou osobu, která se dopustila tohoto činu, pokud je dostatečně zjištěno, že jednání této fyzické osoby je právnické osobě přičitatelné. Stejně pravidlo je stanoveno i v § 20 odst. 6 zákona o odpovědnosti za přestupky.*“ Soud tedy shledal, že postup předsedy Rady ČTÚ a odůvodnění přičitatelnosti jednání zaměstnance žalobci bylo v tomto případě dostačující. Ze správního spisu jasně vyplývá, že porušení povinnosti zaměstnancem došlo v souvislosti s místní, časovou a věcnou činností žalobce. Z obsahu spisu vyplývá, že se jednalo o chybu zaměstnance při výkonu zaměstnání, nic nezpůsobuje pochybnosti a nic nenaznačuje, že by se jednalo o exces ze strany zaměstnance. Ani žalobce v žalobě netvrdí žádné okolnosti, které by ukazovaly, že zaměstnanec jednal ve vlastním zájmu, že se zaměstnanec snažil poškodit žalobce, či jiná tvrzení, která by dokládala excesivní jednání zaměstnance. Žalobce pouze obecně konstatuje, že žalovaný dostatečně nezkoumal pohnutky zaměstnance. S ohledem i na výše uvedené závěry Nejvyššího správního soudu soud konstatuje, že neexistence excesu se presumuje a v okamžiku, kdy o excesu zaměstnance nic nenasvědčuje, žalobce ho ani netvrdí a předseda Rady ČTÚ jasně zohlednil kritéria přičitatelnosti i případného excesu, byl jeho postup dostatečný a nebylo povinností předsedy Rady ČTÚ vyhledávat konkrétního zaměstnance a zjišťovat jeho pohnutky při chybném jednání.

30. Na základě výše uvedeného dospěl soud k závěru, že jednání zaměstnance žalobce v tomto případě bylo přičitatelné žalobci a tímto jednáním došlo k naplnění skutkové podstaty správního deliktu podle § 37a odst. 2 písm. e) zákona o poštovních službách. Žaloba není důvodná, proto ji podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
31. Výrok o nákladech v řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s., žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nepřísluší. Žalovanému správnímu orgánu náklady nad rámec jeho běžných činností nevznikly. Proto soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 1.června 2020

JUDr. Hana Veberová, v.r.
předsedkyně senátu